

'schimmelpukjes'. Nieuwsgierig als ik ben, plukte ik toch maar een grasstengel om nader te bekijken, en tot mijn grote verbazing bleken het onder de loep behaarde schijfjes te zijn van amper 0,2 mm groot. Rap een collectie verzameld en, weer thuis, een paar paddestoeltjes onder een glaasje geplet om te zien wat er nu weer voor verrassing uit zou komen rollen. Het bleek al gauw dat het hier ging om een basidiomycete, waarvan de uitermate ruwe randbehaving, met gladde hakige spitse punten, mij direct vertelde tot welke familie het schijfje behoorde (Breitenbach & Kränzlin, 1986) en met Nico's sleutel erbij was er al gauw een naam aan te geven. Dit was weer een *Cyphella* en wel *Flagelloscypha pilatii* (Zeggezweephaarschijfje), tot nu toe slechts bekend uit Nederland van een vondst uit Lelystad, zo bleek uit het 'Overzicht'. Dus weer een mooie aanwinst voor het Brestbosch.

Bij verdere naspeuringen werd langs dit zandpad over de lengte van 1 km op verschillende plaatsen dit zwammetje gevonden en steeds op pas afgestorven of zelfs op gedeeltelijk nog levende delen van gras, zodat ik veronderstel dat het met de zeldzaamheid wel losloopt, maar door zijn minuscule en, oppervlakkig gezien, 'schimmelachtige' uiterlijk over het hoofd gezien wordt. Ik hoop dan ook dat dit verhaal de aanzet mag zijn om eens meer naar microfungi uit te zien.

En dan de moraal van dit verhaal: wie aan *Cyphella*'s wil gaan doen kan maar beter naar Ascomyceten gaan zoeken!

Literatuur

- Arnolds, E., Kuyper, Th.W., Noordeloos, M.E. (red.). 1995. Overzicht van de Paddestoelen in Nederland. Nederlandse Mycologische Vereniging, Wijster.
- Breitenbach, J., Kränzlin, F. 1986. Pilze der Schweiz, Band 2. Nichtblätterpilze. Verlag Mykologia, Luzern.
- Moser, M. 1963. Kleine kryptogramenflora, Band I/a Höhere Phycomyceten und Ascomyceten. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart, New York.
- Moser, M. 1983. Kleine kryptogramenflora, Band IIb/2. Die Röhrlinge und Blätterpilze. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart, New York.
- Ryman, S., Holmåsén, I. 1984. Svampar. Interpublishing, Stockholm.

Stip Helleman, Boxmeer

Disciseda, nu ook bij Katwijk

Jalink, L.M. 1998. *Disciseda*, now also found near Katwijk. *Coolia* 41(2) 103-104.

Sinds enige tijd komt Arie van de Plas de duinen ten zuiden van Katwijk uit op zoek naar aardsterren en andere fungi. Afgelopen herfst, 15 november om precies te zijn, zijn Marijke Nauta en ik een keer met hem meegegaan. In een paar uur tijd liet Arie ons vele tientallen vindplaatsen van maar liefst zes soorten aardsterren zien. Maar op de terugweg had hij nog een verrassing voor ons in petto. Hij liet een collectie zien en had al een idee wat het was. Het was inderdaad een Kop-op-schotel en wel de Kleine kop-op-schotel *Disciseda candida*. Arie had hem gevonden in de Vriezeweide, een voormalige duinakker net ten zuiden

van Katwijk (kilometerhok 86/467).

Het bijzondere van deze vondst is dat hij ruim buiten het bekende zeer beperkte recente verspreidingsgebied van deze soort ligt. Dat bestaat namelijk uit de kilometerhokken met de x-coördinaten 83 en 84 en de y-coördinaten 460 en 461 (Jalink 1989, 1992, 1993). In dat gebied is hij op diverse plekken gevonden. Een recente vindplaats van de Kleine kop-op-schotel is parkeerplaats De Kuil in Meijndel (hok 84/460). Daar was de soort de laatste jaren te vinden tussen Duinsterretje (*Tortula ruralis*) onder een hellinkje met abelen.

Op vrijdag 13 februari hebben Arie en ik de vindplaats bij Katwijk samen bezocht. Hij ligt aan de zuidrand van een duindoornstruweel in een gemaaid voormalige akker. Het terrein is openbaar en er worden veel honden uitgelaten en het is ook een geliefde plek om te picknicken. De begroeiing ter plekke is heel kort en bestaat uit Duinsterretje. Verspreid staan enkele plantjes Zandmuur (*Arenaria serpyllifolia*), Rood zwenkgras (*Festuca rubra*) en Kleverige reigersbek (*Erodium glutinosum*) en wat kleine rozetjes van Jacobskruiskruid (*Senecio jacobaea*). Kortom het bekende beeld van *Disciseda*-vindplaatsen.

Het jaar 1997 was ook een goed jaar voor de Grote kop-op-schotel (*Disciseda bovista*). Het bekende mycelium in de oude meeuwenkolonie van Meijndel (kilometerhok 83/462) produceerde drie grote vruchtlichamen en in januari ontdekten Marijke en ik met Roeland Sullock Enzlin een nieuw zeer productief mycelium, enige honderden meters verderop. Er stonden acht uit de kluiten gewassen vruchtlichamen. Een mooi begin van 1998.

Literatuur

Jalink, L.M. 1989. Kop-op-schotel (*Disciseda*) nog niet uitgestorven. *Coolia* 32: 55-59.

Jalink, L.M. 1992. Nieuws over *Disciseda*. *Coolia* 35: 138-139.

Jalink, L.M. 1993. Kop-op-Schotels (*Disciseda*), een Meijndels paddestoelengeslacht. Meijndel-mededelingen 25: 85-90.

Leo Jalink, Oegstgeest

*korstmossen, mooie paddestoelen, schimmels, zwammen,
geboekte informatie:*

Natuur en Boek

de winkel waar men ook voor u bestelt

Bankastraat 10, 2585 EN - Den Haag, 070 - 350 56 48